

Prekentekest: Joh 1,35-51

Johannes sto sammen med to av disiplene sine. Da Jesus kom gående, så Johannes på ham og sa: «Se, Guds lam!» De to disiplene hørte hva han sa og fulgte etter Jesus. Jesus snudde seg og så at de fulgte ham, og han sa: «Hva leter dere etter?» De svarte: «Rabbi, hvor bor du?» Rabbi betyr lærer. «Kom og se!» sa Jesus. De gikk da med ham og så hvor han bodde, og de ble hos ham den dagen. Det var omkring den tiende time.

Andreas, Simon Peters bror, var en av de to som hadde hørt det Johannes sa, og som hadde fulgt etter Jesus. Han fant nå først sin bror Simon og sa til ham: «Vi har funnet Messias!» – Messias betyr «Den salvede». Så førte han Simon til Jesus. Jesus så på ham og sa: «Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal hete Kefas» – det er det samme som Peter.

Dagen etter ville Jesus dra til Galilea. Da fant han Filip og sa til ham: «Følg meg!» Filip var fra Betsaida, den byen Peter og Andreas var fra. Filip traff Natanael og sa til ham: «Vi har funnet ham som Moses har skrevet om i loven, og som også profetene har skrevet om: Det er Jesus fra Nasaret, Josefs sønn.» «Kan det komme noe godt fra Nasaret?» sa Natanael. Filip svarte: «Kom og se!»

Jesus så Natanael komme gående og sa: «Se, der er en sann israelitt, en som er uten svik.» «Hvor kjenner du meg fra?» spurte Natanael. Jesus svarte: «Jeg så deg før Filip ropte på deg, da du satt under fikentreet.» Da sa Natanael: «Rabbi, du er Guds Sønn, du er Israels konge.» «Tror du fordi jeg sa at jeg så deg under fikentreet?» sa Jesus. «Du skal få se større ting enn dette.» Så sa han: «Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Dere skal se himmelen åpnet og Guds engler gå opp og gå ned over Menneskesønnen.»

Slik lyder det hellige evangelium.

Wow – for noen opplevelser! Jeg har lagt merke til at når folk husker tilbake til spennende og gode opplevelser i ungdomsårene, så kan de fortelle om dette med stor innlevelse og entusiasme. Sånn er det jo for oss alle sammen, at har vi opplevd noe flott sammen, så blir idyllen bare større med årene, og alt står i et rosenrødt skjær.

Jeg synes denne fortellingen fra Johannesevangeliet vitner om en stor entusiasme. Noen av disiplene var unge menn i tyveårene den gang. Han som har skrevet Johannesevangeliet var enn av dem. De var med på noe stort i sin ungdom, uendelig mye større enn dem selv. De fikk oppleve døperen Johannes. Det var stort i seg selv.

Som om ikke det var nok, de fikk oppleve at døperen Johannes pekte på Jesus som kom gående, og sa: «Se, Guds lam!» Og de visste, fordi døperen selv sa det, at Jesus var enda større. De hadde møtt Messias, den fremtidige kongen. Og Messias Jesus sa: «kom og se!» De fikk bli med Jesus hjem og se og erfare hvem han var.

De tok Jesus på ordet, de kom og fikk se. De fulgte Jesus dag for dag. Møtet med Jesus forandret deres liv. De erfarte det som står skrevet i Salmenes bok, salme 34: «Smak og se at Herren er god! Salig er den som søker tilflukt hos ham».

Da døperen sa om Jesus: «Se, Guds lam!» da visste disse unge mennene at dette hadde med offerlammet og Guds frelse å gjøre, men den fulle innsikt kom først etter påskens hendelse og under, og dette var ennå for den som var ungdom langt fram i tid. Like fullt forstod de nok allerede fra første stund at de var vitne til Guds frelseshistorie. De ikke bare fikk oppleve Messias, Guds Sønn og hilse på ham som en kjent person, men Jesus valgte dem ut til å bli fremtidige apostler i sin kommende verdensomspennende kirke. Livet ble aldri slik de hadde tenkt. De gikk inn i en stor forpliktelse. De var nå del av noe større som det ikke stod i deres makt å ha verken oversikt over eller kontroll med, men Gud tok hånd om deres liv, og ledet dem i medgang og motgang, og førte dem på troens vei.

Det var ikke alle forunt å bli apostler den gang, men det er oss alle forunt å bli disipler. For oss startet det i dåpen; gjøre dem til disipler, døpe dem og lære dem. For disse første som møtte Jesus, startet det med kallet til å følge ham. Så kom den kristne dåpen først etter at Jesus hadde gitt sin dåpsbefaling og Ånden var kommet på pinsedag. All dåp før denne tid var foreløpig, enten som proselytt-dåp, slik det var fra gammelt av, eller som døperens omvendelsesdåp. Først på pinsedag kom altså den kristne dåpen med vann og Ånd som inngangen til Guds rike.

Når ble du en kristen? Har du fått det spørsmålet? For min del vet jeg svaret. Jeg var nøyaktig én måned gammel da jeg ble døpt til Faderens og Sønnens og Den hellige Ånds navn.

Men dåpen hører sammen med troen, og det står mye om tro i Bibelen. For disiplene den gang kom troen først i møte med Jesus, og den kristne dåpen kom senere. I dag kan også rekkefølgen være så forskjellig, men for de fleste av oss vil dåpen være starten på et liv i tro. For det er jo det Gud har kalt oss til, å leve dåpens liv, å leve som disipler gjennom å praktisere vår tro. Så kan vi spørre; hva da med en tro som ikke leves ut? Er en tro som ikke synes og ikke praktiseres virkelig en levende og altså frelsende tro? Nå kan det være vanskelig, for ikke å si umulig å bedømme slike ting for hver enkelt, men en ting er i alle fall sikkert; det var for å leve dåpens liv som disipler vi ble døpt.

Av og til må det være på sin plass å stanse opp i en travel hverdag og spørre seg selv og sin Gud om hvordan det står til åndelig sett, og kanskje særlig i dag på kallets søndag. Lever jeg en disippels liv? Tenker jeg over selv at jeg er en disippel? Synes det utad at jeg tror på Jesus og hvordan?

Å være disippel er det samme som å være elev, ja faktisk mer enn det; å gå i lære. Jesus er vår læremester. Skal vi ta imot opplæring, så må vi også lytte til hva læreren har å si. Og lytter vi til hva læreren har på hjertet, så må vi også praktisere det vi lærer. Hva Jesus har på hjertet vet vi, fordi det står i Skriften.

Jesus sa noe underlig i møte med Natanael. Natanael er nok den samme som er gitt navnet Bartolomeus i de øvrige evangeliene. Jesus sa: «Dere skal se himmelen åpnet og Guds engler gå opp og gå ned over Menneskesønnen.»

Nå virker dette kanskje uforståelig for mange i dag, men for ungdom som den gang kunne sin bibelhistorie, gav det mening. For lenge siden, tilbake til patriarkenes tid, Abraham, Isak og Jakob – stamfedre i tre generasjoner, på den tiden da Jakob levde, hendte det en gang at Jakob sov under åpen himmel. Den natten hadde Jakob en drøm. Slik står det skrevet i 1Mos 28:

... Se, en stige var reist på jorden, og toppen av den nådde til himmelen. Og se, Guds engler gikk opp og gikk ned på den. Da sto Herren foran ham. Han sa: «Jeg er Herren, din far Abrahams og Isaks Gud. Den jorden du ligger på, vil jeg gi til deg og din ætt. Din ætt skal bli som støvet på jorden. Du skal bre deg ut mot vest og øst, mot nord og sør, og i deg og din ætt skal alle slekter på jorden velsignes. Se, jeg vil være med deg og bevare deg overalt hvor du går, og føre deg tilbake til dette landet. For jeg skal ikke forlate deg, men gjøre det jeg har lovet deg.» Da våknet Jakob av søvnen og sa: «Sannelig, Herren er på dette stedet, og jeg visste det ikke!» Han ble redd og sa: «Hvor skremmende dette stedet er! Dette må være Guds hus, her er himmelens port.» 1Mos 28,12-17.

Over Jakob var det en åpen himmel, Guds hus og himlens port, og Jakob sa: «Sannelig, Herren er på dette stedet.» Det som Jesus ville si ved å henvise til Jakobs drøm, var at himmelens port nå var kommet nær der hvor Jesus er. En åpen himmel var hva hans disipler fra da av skulle få erfare. «Kom og se!» Troen var ikke bare for tanken, troen er noe også for erfaringen og livet.

Nå er det sagt at Gud er nær alle steder, og at det finnes ikke noe sted som er så langt borte at Gud ikke kan være der – altså at man like godt kan ta en tur ut i naturen søndag formiddag. Så langt det holder, er jo dette med Guds nærvær sant. Men det er ikke uten videre slik at Gud er nær alle steder og til alle tider med nådens midler.

Apostlene fikk i oppdrag å bygge menigheter. Så knyttet også Jesus sitt løfte om nærvær spesielt til disse samlingene der han er nær i Ordet som forkynnes og nær i de hellige sakramentene. Vår kjente salmedikter Landstad, har tolker Jakobs drøm for oss slik i de to første versene av salme 552 i vår salmebok:

«Her er Guds hus og himlens port, herfra det går en stige, av ord og sakramenter gjort, helt opp til himmerike. På den Guds engler stiger inn, Gud Fader selv på høyest trinn gir freden uten like.»

«Her er Guds hus og himlens port, og jeg det visste ikke. Jeg sovet har de timer bort da han meg bud lot skikke. Å, vekk meg fra min sløve ro, og vend med Jakobs sterke tro til himlen mine blikke!»

Der hvor Jesus er nær med sin nåde, der er Guds hus og himmelens port. Nå vet vi det, og vi sover ikke. Midt i vår bygd er det reist et Guds hus der Herrens menighet er til stede og samles jevnlig. Over alt der Guds ord blir lært rent og

sakramentene forvaltet rett, er Herren Jesus selv til stede med sin nåde og vi har en åpen himmel over våre liv. (Jfr. CA 7).

Om noen vet med seg selv at en ikke erfarer dette disippellivet som Jesus har kalt oss til, lyder det også i dag et «kom og se!» Kom til det åndelige fellesskapet, kom jevnlig til gudstjeneste. La det bli en hellig vane og ta del i det. Det ser kanskje ikke alltid like spennende og innbydende ut, men her er like fullt himmelens port og de midler Gud rekker oss sin nåde gjennom.

La oss så be med tredje vers av Landstads salme:

«Gud, send da dine engler ned, la meg din røst få høre! Lys over meg en hellig fred, la fienden meg ei røre! Jeg er en fattig vandringsmann, så lov at til mitt fedreland du selv vil frelst meg føre!»

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.